

Audiocafé - přepis debaty ze dne 22. 11. 2022

Dokument Spíš nespíš

Tvůrci: Magdaléna Hejzlarová (MH)

Alexandr Kascheev (AK)

Vyučující: Martina Pouchlá (MP)

Jan Hanák (JH)

Student 1: Já jsem se v tom dost viděl. Jsou noci, kdy jsou třeba 4 ráno a já si říkám: "Prosím usni, prosím usni." Dost mi to připomnělo třeba léto, kdy jsem nemohl spát. Takže mi to přišlo dobrý, že jsem tak jako zavzpomínal.

MH: Bylo to dobrý, nebo to bylo úzkostný?

Student 1: Bylo to... no, vlastně není to úzkostný, protože už jsem s tím smířenej. Ale v létě na tom budu stejně.

MH: A jak ses s tím smířil, jestli se můžu zeptat?

Student 1: No, vlastně nijak. Jsem prostě zvyklej na to, že jsou prostě večery, kdy se nevyspím a druhý den jsem nepoužitelný. To se mi v létě děje, čas od času. Neuměl jsem se s tím vyrovnat, ani se s tím nevyrovnávám. Tím, že je to jen v létě, tak si vždycky říkám, že to bude třeba deset nocí za ty tři měsíce, takže... Ale stane se to občas a je to teda nepříjemný.

Jan Hanák: Já vím, že je to těžké, říkat tyhle věci víc nahlas, ale nahlas. Ať to jde slyšet i v tom onlinu.

MH: Děkuju. Nechci říct, že to ráda slyším, ale zároveň... My teď právě děláme i podcast, pro Radio Wave, který bude na nespavost celey zaměřený a je to o rozhovorech s lidma, který těžko spí. A na úvod chci jen říct, že tento dokument je takový vedlejší produkt, že vlastně my jsme se Sašou, Saša je vlastně dramaturg našeho filmu, my jsme začali dělat film, a jelikož byl covid a z různých důvodů, protože to mělo být nějakým způsobem dokumentární, tak jsme začali s těmahle audiodeníkama. A tak se nabízelo z toho udělat radiodokument. Takže vzniknul, ale nebyl to náš počáteční záměr, vůbec. Nebo, potom s tím Saša přišel, že by to šlo, tak nám to přišlo dobrý, ale bylo to tak, že jsme se scházeli a nějakým způsobem jsme se o tom bavili. A mě se do toho dost nechtělo. Bylo to pro mě docela náročné, vůbec se vracet zpátky, říkat ty věci nahlas a tak. A až teďka právě zpětně, když se ptám ostatním lidí a mluvím s nima o tom a o jejich zkušenostech, tak najednou vnímám, jak je to pro mě léčivý, že když je slyším mluvit, tak já vlastně se v nich najednou vidím a nějakým způsobem je mi líp.

Student 2: Mně se strašně líbilo, jak to bylo udělané. Když ale přeskočím, že vlastně to mám stejně, tak by mě strašně zajímalo, jak to probíhalo z té produkční stránky. Protože jste vlastně psaní jako dva autoři, takže jste natáčeli oba, nebo to natáčel jen jeden a druhý to stříhal...? A potom, kdyby to byl ten druhý případ, tak jak to vlastně funguje, že jste tomu dali takovou podobu, jakou to má aby to oboum vyhovovalo a aby jste s tím oba byli spokojení.

MH: No to je zajímavá otázka, co Sašo? Chceš odpovědět?

AK: Nevím jak odpovědět, protože já si myslím, že to je ten proces, kteýrm jsme procházeli během vývoje filmu a dostali jsme se k tomu radiodokumentu. Což byl způsob hledání. A i tu formu jsme právě hledali. My jsme nevěděli, jak to bude vypadat. Opravdu jsme si ty role nějak rozdělili. A spíš jsme to nějak neřešili. Nebo já to tak aspoň vnímám. My jsme zkoumali ty audodényky, což byl ten základ, na kterým jsme stavěli. Magda toho měla milion a to na tom bylo to zajímavý, jak z toho udělat příběh a jak to postavit. Takže ten audotext, to bylo to původní, s čím jsme začali pracovat. A jen tak pomalu hledat ty zvuky. Na začátku to bylo tak, že jsme spíš hledali ty jednotlivé zvuky, že to vůbec nemělo milion zvuků tak, jak to má teď. Tak to alespoň vnímám teď s odstupem dneska. Pro mě to má opravdu milion zvuků. Až moc hodně. A důležité je, že je klíčové slovo, se kterým přišla Magda a to slovo je chaos. Ona řekla, že pro ni je ten chaos, který vytváří ty probdělé noci. Řekni kdyžtak Magdo, jak to bylo jinak. Ale já to vnímám tak, že ten chaos bylo to klíčové slovo, na kterém jsme stavěli ten příběh. Myšlenky se nabalují na sebe a člověk se v tom začíná ztrácet. No a ono to postupně nějak přišlo ta forma, během procesu. Nejsem žádný zvukař, já jsem stříhař a tak vůbec nevím některé zákony o tom, jak to má být. Měl jsem v

tom určitou svobodu a tak jsme s Magdou hledali, jak to má být. Třeba například sen s věštkyní. Měli jsme zkrácenou verzi a když jsme hledali tu formu, kde šlo o to subjektivní vnímání světa Magdou. A Magda přišla s tím, že co kdyby tam neřekla nic. Nebo jsme se rozhodli, že tam bude to bublání vody a nebo takové pípání. Jde o ten stav, víc než o nějaké vyprávění. Úkolem bylo vyjádřit stav hlavní postavy. Samozřejmě to není můj příběh, takže jsem spíš nápomocný člověk. Tak jsem se stal spoluautorem.

MH: Já tě doplním Sašo. To co říkáš, tak je hrozně pekný, ale vlastně to spoluautorství je super zajímavý téma, aspoň pro mě. A vlastně u nás to bylo daný tím, jaký profesie jsme. Já jsem původem animátorka a Saša střihač. Tam byly jasný tyhle dvě role. Člověka, který nadhodil a člověka, kteýr na to kriticky dohlížel, což byl Saša. A vlastně potom ten sounddesign postupně vznikal, ale to jede hlavně Saša. Nějakým způsobem to pro mě bylo náročný, protože člověk vidí svůj život a z toho života se stává umělecký dílo, je to najednou fakt divný a docela boj. Proto jsem to možná ani od té doby neslyšela. Zároveň chci říct, že to je pro mě cenná zkušenost to spoluautorství a hrozně si toho vážím. Ne ve všech případech jsem schopná ty otěže předat a někdy je to těžký, člověk má svoji vizi a chce do toho jít. Tady mi to přišlo ale strašně obohacující. Vás bych v tom taky podpořila, abyste si to vyzkoušeli, je to supr.

Martina Pouchlá: Můžu navázat na tuhle diskuzi? Protože to bylo vysíláno na Českém rozhlasu, tak tam nutně musel být ještě i nějaký dramaturg na straně rozhlasu proto, aby to odpovídalo něčemu, co je Rozhlas ochoten nasadit. Tak do jaké míry vám do toho Rozhlas vstupoval a museli jste dělat nějaké kompromisy nebo změny? Když jste to třeba vy cítili nějak, ale rozhlas to chtěl mít třeba uchopitelnější, nebo jakkoliv jiné, než byl váš záměr?

MH: To je zajímavá otázka. Nám dělala dramaturgii Viola Ježková, kterou asi znáte, nebo jste ji možná už potkali. My jsme se nesešli mockrát a ona taky neměla moc času, my jsme to dokončovali na konci roku, což je běžný žejo, protože se všechny věci musí dokončit do konce roku. A bylo to trošku zběsilý, ale ona tomu dala velký povzbuzení právě v té svobodě. Protože aspoň za mě je fakt úžasná a je strašně citlivá a zároveň vidí věci a umí tomu dát ten vzduch. Takže nás naopak podpořila ve věcech, ve kterým my bychom to utáhli, protože mi přišlo prostě, že by to mělo být výpravnější. A ona do toho vnesla tu sebejistotu. Možná si to ale už nepamatuju, Sašo, co myslíš?

AK: No, myslím si, že Viola Ježková nám hodně pomohla s tím, že jsme měli svobodu. Nikdo nás netlačil v tom, jak to chce mít Rozhlas. Cítil jsem určitou svobodu v tom, jak tvoříme. Neměli jsme moc konzultací. Každá ale byla hodně přínosná. Zajímavé může být to, že jsme konzultovali i zvuk ohledně filmu, na kolik má být kvalitní a řešili jsme některý špatně nahrany věty a najednou se ztrácela taková...

MH: Autenticita!

AK: No... Magda to nahrála ve studiu a to bylo slyšet. Najednou to prostě ztratilo tu přirozenost. Viola na to upozornila. A kvůli tomu si myslím, že jsme tam zachránili tu autenticitu, která byla v těch audiodenících. To si myslím, že tomu hodně pomohlo. No a ještě z hlediska toho vysílání - my jsme měli na Rozhlase finální mix, takže já jsem to vůbec nemíchal. Zůstalo to stejný, jen to bylo potřeba technicky dopravit, což já neumím. Tak to udělala Viola Ježková se zvukařkou v rozhlase a s tím jsme naprosto spokojení.

MP: Vy jste zároveň říkal, že tam těch zvuků je pro vás až příliš, tak bych se chtěla zeptat, kolik těch zvuků je autentických, ze života. A kde jste ty zvuky vlastně brali? Jestli jste něco dotáčeli už v průběhu tvorby dokumentu, nakolik jste třeba využívali zvukové databáze? Protože opravdu to těmi zvuky překypuje, tak aby si studenti udělali představu o tom, kde se takové zvuky dají vzít, jestli si to musí všechno nahrát... Jak jste v tomto případě pracovali s těmi různými doprovodnými zvuky a zvukovými plochami, které jste tam zařazovali?

AK: Tak většina je z banky, normálně. Jenomže je to trochu dopravené. Na tom je ta skvělá práce se zvukem. Na to jsem přišel právě během té spolupráce. Když spojíme několik zvuků najednou, tak to vytvoří zvuk nový. A to mi na tom zvuku přijde hodně fascinující. Což u filmu úplně nefunguje. Nemůžeme to tam skoro ovlivňovat. My jsme pracovali asi tímhle způsobem s tím zvukem. Například když Magda se ve městě cítí jako ve mlíce, tak to je obraz, který je potřeba si představit ve zvuku. Předal jsem nějaký tip, zvuk vody, zvuk města a najednou to vytváří zvuk jiný, jako kdybychom to nahráli. Ale také jsme nahrávali spoustu zvuků, jako je peřina, kroka. Ale zvukovým bankám jsme se vůbec nebránili a nemyslím si, že je to nějak špatný.

MH: Já jenom doplním k tomu zvuku mlíka - jestli si to Sašo pamatuješ, tak to byl zvuk, který jsme hodně hledali a to je zajímavý. Dali jsme tam tu vodu a to vůbec nefungovalo, protože to bylo příliš řídký a bylo potřeba to nějak zahustit nebo to udělat, aby z toho bylo něco vazkýho. Takže Saša dodával různé efekty, ale zároveň pro mě bylo důležité, aby ty efekty nebyly úplně jasně čitelný. Tak tohle třeba bylo hodně o hledání. Ty zvuky jsou z banky, ale zároveň se s nima ještě i dál pracuje.

JH: To je úplně zajímavé, uvažovat o tom, že zvuk může být vazký. Nebo o jeho hustotě. Myslím, že to bylo nepřeslechnutelné, ta ohromná vrstevnatost toho zvuku. Já jsem třeba říkal, že už ot dál nejde, když tam v několikátém plánu začali zaznívat Queeni a mamá a tak podobě. ...Předpokládám, že to všechno mělo svůj důvod, proč to tam zaznívalo. Ono se hodně v teorii mluví o tom, co to vlastně je dokument, jak se dá definovat a co to je třeba feature a jak se dá definovat, tak já bych skoro řekl, že to feature je.

MH: A co to přesně je?

JH: Taková, no v podstatě to je těžko definovat. (smích) Ale pro mě alespoň je feature to, že to není epické, není to vyprávění příběhu, nemá časovou linku ale je to ten rys tváře. Že je to takový až skoro pocit. Já si někdy říkám, že je to taková árie. Toto trochu taková árie byla, jakkoliv je to o něčem, co je šílené, ale zároveň to bylo dobře poslouchatelné. Ale možná ne pro vás Magdaléno, protože to zažíváte. (smích) Skoro si představuju, že když jste spolu dělali v té střížně se Sašou, tak jste museli se vzájemně o tom hodně bavit a mít přehlíšel nápadů a vršit je na sebe a musela to být úžasná hra. Bylo to tak?

MH: No bylo, vid'?

AK: Ale bylo to taky za toho covidu, takže tím to bylo takové poznamenané. Že to bylo hodně smutný. A Magda mi pomohla, že dodala rovinu toho humoru, což si myslím, že je hodně důležité. Že to nemá jen jednu rovinu, že to má i odstup.

MH: Byla to svým způsobem fakt psychoterapie, za kterou Saša nedostal bohužel zapláceno jako terapeut. Ale jo, protože vlastně když se bavíte s člověkem, který se na to dívá zvenčí a skládá si ty kousky, který říkáte do nějakýho, teď nechci říct řádu... Ale vlastně snaží se hledat ty důvody pro to, aby z toho mohl udělat dobrej příběh, tak najednou z toho začnou vyvstávat některé věci, které člověk, který v tom je, nebo který to prožívá, tak si neuvědomí. Pro mě to vlastně bylo hrozně cenné, i když to nebylo vždy jednoduché. A vždy to nebylo růžové, protože jsme se i docela hádali a asi ještě i budeme, protože budeme dělat ten film. Ale vlastně si myslím, že to bylo fakt dobrý. Zase si nejsem jistá, jestli je vždycky dobrý svoje problémy ventilovat v umění, a že to má taky svoje hranice. Vždycky to nemusí pomoci a znám i lidi, kterým tento dokument taky nepomohl, i když třeba špatně spí. Protože spánek je něco, o čem by se nemělo moc mluvit. Spánku je nejlíp, když se o něm nemluví a když se netematizuje.

JH: Mně by zajímalo, proč? Proč vlastně s tímto vylézt? A to nejenom ve zvuku, ale vlastně začínala jste s filmem a film ještě není hotový. Byl tam nějaký motiv, jakože mám nějakou potíž a chci ji vyslovit a hodit ji do veřejného prostředí? Jaký je ten motiv, kromě tereapie, samozřejmě...?

MH: No, to já vlastně fakt nevím. Opravdu ne. A myslím si, že kdyby tam nebyl Saša jako spoluautor, tak bych to asi neudělala. Ale vlastně to dávalo nějakým způsobem smysl a přišlo mi to hezký. Protože se o to

nějakým způsobem postaral ještě i někdo jiný a byl v tom se mnou. Ale sama bych to asi neudělala. To by mi nebylo vlastní. Zároveň to neznamena, že to není dobrý.

AK: Já si myslím, že je to dobrý, o tom hovořit. Hledat cestu z toho ven a nebo to nějak zkusit zformulovat. Buď filmem, nebo slovy, jakoukoliv tvorbou. Mně to přijde jako správné řešení, hledat další lidi, kteří tím trpí, sdělovat jim svoje myšlenky... Proto jsme tady, i ta debata... Někdo další má podobný problém, to je ta věc. Někdo to bude řešit na úrovni umělecké tvorby, jakože ho zajímá, jakým způsobem jsme pracovali a pro někoho to bude důležité, vědět, že on taky trpí nespavostí, nebo jakým vývojem přišla Magda během toho období. To si myslím, že je zajímavý a mělo by to tak být.

JH: Jo. No minimálně tady v tom našem auditoru, tak Ondra a Jiří se chytli hned, že se v tom i poznávají, jestli to správně chápu. Ale já bych se možná obrátil na ostatní. Možná ne každý z nás tady trpí nespavostí, já to mám spíš naopak teda.

MH: Gratuluju. (smích)

JH: No ne, jakože já můžu spát ale nemám na to čas. Já bych hrozně rád spal. Ale jestli ten dokument rozezněl něco i v těch, kdo tím netrpí? Jestli vám to něco dalo a co případně?

Student 3: Třeba, jak tam mluvil ten doktor. Ten psychiatr, že se o tom problému nemá přemýšlet. Tak mně to nenapadlo jen se spánkem, ale i s jinýma věcmi v životě. Přišlo mi to takový hrozně hezký. Nemám problém se spánkem, naštěstí, ale spojil jsem si to s něčím jiným.

MH: Jo, to je super. To je krásný. Mně se to právě taky hrozně líbí, že v době, kdy jsem řešila ten spánek - a proto používám to slovo chaos - protože ve chvíli, kdy člověk ztratí spánek, tak je to jakoby něco jako životní funkce a bez něj to nejde dlouho. Když má člověk problémy v partnerství, tak ještě může pár let žít v tom špatném partnerství a může dělat, že to není. Ale když nemáte spánek, tak to nejde, dělat, že to není. To je strašně palčivé a na tom problému se hrozně dobře ukazují mechanismy, které jsou u řešení všech ostatních problémů, tak jak to říkáte vy. Možná i to je důvod, proč s tím jít ven, i takhle konkrétně.

Studentka 4: Já jsem hrozně ráda, že jsem ten audiodokument slyšela. Já totiž taky patřím do té skupiny lidí, co to moc dobře zná. Já jsem už od malička měla hrozné problémy se spánkem a nejhůř to bylo v pubertě, kdy já jsem třeba rok nespala dýl jak čtyři hodiny denně a bylo to neksutečně frustrující. Tehdy

mi bylo tak 16 a naši to hrozně zhazovali. Říkali, ježíšmarja, no tak se nesmíš dívat tak moc do mobilu, nebo si pusť nějakou meditační hudbu a to bude dobrý. Nikdo to moc neřešil a já jsem byla strašně frustrovaná, usínala jsem potom v hodině, nebyla jsem produktivní a mělo to strašný vliv na celý můj život. Kdybych tehdy mohla promluvit s lidma, kteří to tak mají, řekněme sednout si k pivu a pobavit se, nebo si poslechnout něco takového, tak by mě to strašně uklidnilo. Protože já jsem v té době si připadala strašně sama. Přesně, jak tam byly ty momenty, kdy jste říkala: No, supr, tak sedím tady a jsou čtyři ráno, všichni spí... Tak já jsem to přesně takhle měla. A já už jsem si někdy připadala úplně zoufalá. Protože jsem nevěděla, na koho bych se měla obrátit. Hrozně vás podporuju a jsem ráda, že to je ten dokument. A jak jste říkala, že nevíte, jestli to k něčemu je, tak já si myslím, že jo, a že spoustu lidí to ocení, že v tom nejsou sami. Mělo by se o tom mluvit víc, protože těch lidí je hrozně moc a neví jak to třeba řešit. Protože meduňkový čaj prostě opravdu nepomůže.

MH: (smích) Děkuju moc. To slyším fakt ráda. A kdyby to bylo před pár měsíci, tak vás pozvu, ať nám jdete dělat respondentku do podcastu.

Studentka 4: Já teda ťukám, že to bylo takový období a doufám, že se to nevrátí, ale fakt mi to úplně četlo z duše.

Studentka 5: Mně se ten dokument taky strašně líbil a taky patřím do té skupiny, akorát jsem neměla nikdy problémy s nespavostí, ale když mi bylo třeba třináct, tak jsem začala mít noční můry, viděla jsem oběšený lidi v hořících barácích a tohle se mi vracelo skoro každé den a spíš jsem se bála potom usnout, takže jsem ten spánek i sama oddalovala a potom se to přesunulo až do toho, že jsem prostě spát nemohla. Víím, že jsem si o tom taky neměla s kým popovídat, protože všem to přišlo... třeba když jsem to zmínila kamarádům, nebo někomu, tak to strašně shazovali. Ale já jsem se v souvislosti tady s tím chtěla zeptat, jaký pro vás bylo se takhle odhalit a jít s kuží na trh.

MH: No hrozný (smích). Nebo jako takhle... jak to říct, já jsem to udělala z jednoho prostýho důvodu. Já chci pochopit chaos jako takovej. I o tom je ten film. Moje téma je chaos. V jednu chvíli začalo být jasné, že se k němu člověk nedostane po teoretický cestě. A že se k němu člověk dostane jen, když pochopí svůj vlastní. Takže jsem to přijala jako takovou výzvu. Ale příjemný to není, nebo pro někoho jo, já nejsem ten typ. Jsem introvert a neumím to, mluvit o sobě. Tohle pro mě byl takový první výkop a tak se to učím dál. A jenom bych ještě možná, teď si udělám reklamu, když vidím, kolik tady máme potencionálních posluchačů. Bude ten podcast. A bude to v lednu, nebo snad ze začátku příštího roku. Doufám, že to v něčem bude tematicky ještě hlubší. Máme tam hodně různých respondentů, který to mají hodně různě. Nějakým způsobem se tam dotýkáme spousty různých rovin, které ten spánek má a jedna z nich je ta, že není normální furt dobře spát. I to je mýtus, který se v dnešní době žije, protože mám představu, že by mělo být všechno osm hodin.

JH: V teplotě 16-20 stupňů samozřejmě, jak jinak. (smích) Mimochodem by možná bylo dobré říct, že ten podcast produkuje Český rozhlas a bude to ... kde k nalezení?

MH: Bude to na Waveu. Ale zatím bych k tomu asi neměla ještě nic říkat, protože se prý někdo stalo, že to někdo ukradl. Takže to nedělejte (smích) Ale mělo by to být na Waveu. Teď to dokončuju.

MP: No to je škoda, protože jsem se právě chtěla zeptat, jestli můžete zreflektovat práci na stejném tématu pro dvě různé stanice a ve dvou různých formátech. Jednou je to takový ten autorský dokument, jak to nazval Honza, árie a podruhé je to nějaká podcastová série. Ale pochopila jsem tedy, že chcete zatím být na slovo skoupá, tak nevdí. Tak bych teda přehodila na jinou otázku, která je podobná. Protože tady neustále osciluju kolem toho, že vaše profese je animace, Saša je střihač a většinou stříhá obraz, jestli jsem to správně pochopila, že jste z té audiovizuální branže, takže je pro vás možná přirozenější se vyjadřovat obrazem. Tak jaké pro vás bylo se toho obrazu úplně vzdát? Jak vnímáte, že jste se jako audiovizuální tvůrci dostali do těch auditivních vod a jak vám tato forma vyhovovala? V čem vám přijde silná, v čem vám přijde, že má limity?

MH: Sašo, prosím. (smích)

AK: Mně přijde práce se zvukem osvobozující. Porovnáám to s literaturou. Ten svět vytváříme každý svůj, stejně jako když to posloucháme. Obraz je ve filmu konkrétní. Tak vidíme to, co vidíme. Nechci to zjednodušovat, ale myslím si, že zvuk je sám o sobě mnohem svobodnější. A to mě hodně fascinuje. A jaké to má limity? Ve zvuku je hodně potřeba něco říct, co postava vidí, co prožila, všechno musí říct nebo apsoň naznačit, abychom mohli dál rozvíjet naše myšlenky. To je ten určitý limit. A proto možná často, když posloucháme nějaký podcast, tak je v tom často víc řeči, víc textu. V našem radiodokumentu je snaha udělat to oboje. Abychom řekli minimum, zároveň potřebujeme sdělit ty myšlenky a emoce. Byla u nás snaha vyprávět zvukem. Vyprávět ty kontrasty zvukové. To znamená, že ten subjektivní svět, který je šílený, obzvlášť když má postava paniku během noci, ale zároveň, když se zastavíme a můžeme vnímat jen zvuk ledničky nebo chrápání partnera. Ten kontrast jsme chtěli vytvářet.

MH: Já jsem taky docela nadšená ze zvuku. Řeknu to úplně pragmaticky. Když člověk dělá audiovizuální věc, tak je tam obraz i zvuk. A když dělá audiální věc, tak je tam jenom ten zvuk. Člověk si s tím daleko víc vyhraje a je doopravdy mnohem svobodnější. I když to stříháme, tak vidím, že jsou v tom zvuku některé věci, který se spoje a vím, že v tom obraze by se prostě nespojily. Takže mě to hrozně baví. Navíc mi přijde, že některé témata jsou na to hrozně vhodný a je dobrý po nich jít. Protože to bude dobré dědictví

i pro další generace, třeba slyšet, jak ty lidi mluvili.

JH: Vy o tom podcastu nechcete mluvit, ale stejně bych se na jednu věc zeptat. Předpokládám, že oproti té árii toho autorského dokumentu, který jsme teďka slyšeli, budou ty podcasty více postavený na slově a na výpovědi protagonistů?

MH: Přesně tak. Tam je každý díl věnovaný jednomu člověku a každý ten hrdina prochází svým životem a každý je jiný. Snažili jsme se to dramaturgicky poskládat tak, aby to bylo hodně různorodé. Je to mnohem víc informační, není to básnické. Zároveň ty lidi říkají hrozně krásné věci.

JH: No bylo by fajn - ale to možná bude - na tom webu Českého rozhlasu propojeno s tímto dokumentem.

MH: No, to nevím. To jsme ještě neřešili. Ale to je právě to, co nesmím říkat. Bude k tomu takový velice umělecky hodnotný bonus a snad i příjemný.

JH: Název se asi taky nemsí prozradit že?

MH: Já si myslím, že ne.

JH: Dobře, dobře, já nechci tlačit.

MH: Mně bylo řečeno, že jednou Seznam zprávy ukradly podcast Waveu, a že se to nesmí říkat.

JH: Jasně. Já mám ještě jeden dotaz, který souvisí s tou árií. Protože vy jste řikala, že chcete tematizovat chaos. Je to pro vás důležité téma, a opravdu to tak je. A nejenom obsahem, ale i formou. Je to naprostý přehlšel nápadů, který tam je. Asi si dokážu představit, jak to vznikalo. Tak mě zajímá, jestli v tom plození těch nápadů byla nějaká logická úvaha o stavbě, aby se to nerozsypalo?

MH: No, to určitě byla. Ale to je Saša, který to vedl tou přísnou stříhačskou rukou.

AK: No, přísnou nevím, ale tak ta stavba toho příběhu byla vybudovaná na tom textu, na té informační úrovni. Ale v tom zvuku jsme ničemu nebránili, neřekli si nějaké limity. Snaha byla odlišit subjektivní a objektivní svět a pracovat se zvukem asociativním způsobem, což možná vytváří tu básničku. A to si myslím, že v normální situaci by zvuk jako natahování provazů v noci nemohl být. Protože neexistuje. Ale my jsme to vytvořili proto, aby to vytvářelo pocit té postavy, té Magdy. Aby to vytvářelo to napětí, které se děje uvnitř člověka. Je tam snaha vystoupit za ty mantinely dokumentárního vyprávění, ale zároveň zůstat v asociativním myšlení postavy.

MP: Já bych navázala na to, co zanělo na začátku. Že to do velké míry stojí na audiodenících, které existovaly nezávisle na tom, jestli by vznikl ten radiodokument, nebo ne. Zajímalo by mě, jestli se některé situac nahrávaly i se zřetelem na to, že to bude dobré pro ten dokument. Jestli je to "zrežirované" s ohledem na to, že - například to volání věštkyňi - bude dobré pro ten dokument, ale nebýt toho dokumentu, tak by se to vůbec neodehrálo.

MH: To je zajímavá otázka. Začlo to na audiodenících, ale potom to byl třeba rok, během kterého to vznikalo a ve chvíli, kdy jsme už věděli, že něco by bylo lepší přetočit, tak i proto jsme to udělali, aby to sedělo. Takže není to stoprocentně autentické. A ta věštkyňe, to byla spíš, troufám si říct, čirá radost. To byl prostě nápad, který se zrealizoval a pak se použil. A takových věcí tam bylo víc, pár se jich nepoužilo, některé se použily. Není úplně správné říct, že to jsou audiodeníky, které jsou odvislé úplně od toho záměru tvorby, to ne. Vznikalo to všechno v kontextu toho filmu. Byl tam záměr to nějakým způsobem režírovat. Není v tom čistá autenticita.

JH: A chápu správně, že například ta věštkyňe, to byl už nápad vás obou?

MH: To byl zrovna asi můj, protože jsem si říkala, že by to bylo super. (smích)

JH: A prostě jste jí zavolala a hrála jste to?

MH: Já jsem to hrála no. Mě to trošku i zajímalo. Takhle, to je možná i přemýšlení animátora. Protože v animovaném filmu je všechno strašně náročné vytvořit, stojí to hrozně moc peněz a trvá to dlouho, tudíž se tam používá hodně zástupných symbolů. A tohle bylo tak, že jo, v mém životním příběhu je spousta

nějakých rovin, kdy to člověk řeší nějakou cestou, která je ezo třeba a nebo je už trošku nějakým způsobem to hledání, které už zachází do strašně moc možností. Vzala jsem si tu věštkyni jako takovej zástupnej symbol za to všechno. Třeba, dejme tomu.

Studentka 6: Jestli na to můžu navázat, tak já jsem to třeba chápala tak, že jsem to nebrala, že je to o volání té věštkyni, ale že je to symbol pro to, že člověk v té situaci už zkusí opravdu všechno.

JH: Dobře, tak možná, abychom tady nevyseděli důlky, máte ještě nějaké myšlenky, nebo otázky? Pokud ne, tak moc děkuju.